

van **VLANDEREN**
1280-1393

Tysk släkt, med ursprung i Flandern, som huvudsakligen saknas i andra städer i Östersjöområdet. Inkommen till Visby med Ludolf (tabell 1) omkring 1280.

Tabell 1

LUDOLF: Född omkring 1250. Inflyttad till Visby omkring 1280. Borgare där ca 1280-1310 och troligen tysk rådman omkring 1300-1310. Barn(?):

Albert: Tabell 2.

Henrik: Tabell 4.

Johannes: Tabell 5.

Tabell 2

ALBERT: Son till Ludolf(?), tabell 1. Född omkring 1280. Borgare i Visby omkring 1305-1315. 1337 20/12 sålde hans barn en 5 viertungs ränta för 12 ½ mark i huset i Reval¹. oo ca 1310 Helwig, dotter till Jordan *Zobber* och omgift med Herman *Swerting*². Barn:

Henrik: Tabell 3.

Ludolf: Född i Visby omkring 1315. Kyrkoherde vid Vårfrukyrkan i Visby 1350 då han som kanik vid S:ta Maria i Stettin (Kammings stift) erhöll ett av de större prebendena vid sistnämnda kyrka³. 1359 nämns han som kanik vid domen på Ösel i en process mellan Rigastiftet och Tyska orden⁴. 1363 var han ännu kyrkoherde vid Vårfrukyrkan i Visby, samtidigt som han innehade kanonikat och prebenden i Soldin och Stettin (Kammings stift) och processade om kanonikatet och prebendet på Ösel. Påven bestämde emellertid detta år, 28/7, att han skulle få prebende och dekanat vid domen på Ösel, men att han i så fall måste avstå från kyrkoherdetjänsten i Visby, samt kanonikaten och prebendena i Soldin och på Ösel⁵. Före 1365 27/2 hade han också avstått från dessa tjänster, då han kallas dekan av Ösels stift⁶. 1370 7/1 innehade han kanonikat vid domen i Lübeck⁷ och 1374⁸ och 1376⁹ omtalas han som kyrkoherde vid S:ta Maria i sistnämnda stad. Han avled sannolikt i pesten 1377 (före 1378 21/7)¹⁰.

Dotter: Född i Visby omkring 1310. Omkring 1385 bodde hon i Lübeck¹¹. oo ca 1330 Ludolf *Schaep*¹¹.

Tabell 3

CONRAD: Son till Albert, tabell 2. Född i Visby omkring 1310. Rådman där 1361, då han var sändebud i Novgorod angående Novgoroder skra (Die Novgoroder Schra V:1 s 126). Borgmästare(?) 1366, då han var sändebud till hansedagen i Lübeck (HR I 376, 376 § 26, 385). 1374 hade han, jämte Bernhard *Dulmen*, Daniel van der *Heide* och Bode *Bolte* en tvist med en Lambert van Markede (HR II 77 § 9). 1379 förde han varor mellan Visby och Lübeck (AGM II s 468). oo kusinen Margareta, dotter till Henrik *Zobber* (LBM II 725, DS VIII 7001, Hs 771 p 280). Barn:

Henrik: Född i Visby omkring 1340. 1358 14/10 gavs han i mostern Hildegund *Zobbers* testamente en silverskål (LBM II 725). 1364 15/6 fick han och hans bröder i mormodern Helenborg *Wises* testamente det lantgods som testamentatorn ägde på Gotland (DS VIII 7001). Samma datum fick han och hans bröder i mostern Hildegund *Zobbers* testamente dela 30 mark penningar (Hs 771 p 122). 1378 bodde han en period i Lübeck och upprättade där sitt testamente (Hs 771 p 280). 1380 förde han varor för 168 pund till/från Reval (RevPzf II 1704). Borgmästare i Visby 1388, då han var hansedagssändebud i Lübeck (HR III 380). Samma år, 11/6, kvitterade sändebud från drottning Margareta en av honom och Werner *Glodervelt* för Visbys del utbetald skuld (UBL IV 501). 1391-1392 sändebud till Novgorod för avslutande av den så kallade "Nieburska freden" (HR IV 45, 47). Han avled sannolikt barnlös 1393 (före 1395, Jac-Q s 578). oo Hildegund, dotter till Conrad van *Kalmar*.

Albert: Född i Visby omkring 1345. Död som barn (i pesten 1350)?

Jordan: Född i Visby omkring 1350. 1358 14/10 gavs han i mostern Hildegund *Zobbers* testamente hennes minsta silverbägare¹⁷. 1364 gavs han och hans bröder i mormodern Helenborg *Wises* testamente hennes lantgods på Gotland¹⁸. Samma datum gavs de 30 mark penningar i mostern Hildegund *Zobbers* testamente, att dela på¹⁹. Död före 1378 21/7²⁰.

Ludolf: Född i Visby omkring 1355. 1364 gavs han och hans bröder i mormodern Helenborg *Wises* testamente hennes lantgods på Gotland¹⁸. Samma datum gavs de 30 mark penningar i mostern Hildegund *Zobbers* testamente, att dela på¹⁹. 1378 bedrev han studier, då han i brodern Henriks testamente gavs 50 mark penningari bidrag för dessa²⁰.

Heleke: Född i Visby omkring 1345. 1358 14/10 gavs hon i mostern Hildegund *Zobbers* testamente dennas bälte och bästa spännen¹⁷. 1364 15/6 gavs hon i mormodern Helenborg *Wises* testamente en förgylld huvudkrona¹⁸. Samma datum gavs hon i mostern Hildegund *Zobbers* testamente dennas bästa

halsband och spännen¹⁹. 1378 21/7 gavs hon i brodern Henriks testamente en livslång årlig ränta, att inköpas för 100 mark penningar²⁰. Denna skulle sedan övergå till hennes "kommande arvingar". Man kan av det förmoda att hon var gift, men ännu barnlös.

Greteke: Född i Visby omkring 1355. 1364 15/6 gavs hon i mormodern Helenborg Wises testamente en förgylld huvudkrona och dennas bästa bälten och spännen¹⁸. Samma datum gavs hon i mostern Hildegund Zobbers testamente dennas guldring, som hette "Kreust", och bästa bågare¹⁹. Hon omtalas inte vidare och har därför sannolikt dött före 1378 21/7²⁰.

Tabell 4

OSANNA: Son till Ludolf(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1285. Rådman i Visby då han avled ca 1342 (en av de avrättade?) och begravdes hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 63). oo Osanna *Atendern*, som avled ungefär samtidigt som maken och begravdes jämte honom hos Visbyfranciskanerna (B 99 p 63). Barn:

(?)**Johannes:** Född i Visby(?) omkring 1310. Borgare i Lippstadt 1352-1361²⁷.

(?)**Werneke Atendern/Wessel van Vlanderen:** Född i Visby(?) omkring 1315. 1348 17/11 i Lübeck som ombud²⁸. 1358 10/8 var han skyldig Lübeckborgaren Albert Tye 110 mark penningar²⁹. 1360 24/6 var han med brodern skyldig samme Albert Tye 110 mark³⁰. Samma år, 8/9 var han och brodern skyldig Herman *Warendorp* 200 mark och 13 skillingar³¹. 1361 15/6 var han åter i skuld till Albert Tye. Denna gång med 20 mark penningar löbskt³². 1368 Visbyköpman(?) då han förde ½ läst kött, 4 fat osmund samt 4 ½ tunnor smör, värt 22 ½ mark, mellan Visby och Lübeck³³. Samma år förde han 13 tunnor salt, 1 skeppspund bly, 1 tunna kopparrött, 1 tunna träskor samt en tunna vejde mellan Lübeck och Söderköping³⁴. Möjligen avled han i pesten samma år.

Bertrud: Född i Visby omkring 1315. I Visby då hon avled ca 1342 och begravdes jämte föräldrarna och maken²⁶. oo Johannes *Walken*.

Tabell 5

JOHANNES/JOHANNES: Son till Ludolf(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1290. 1321 29/9 erhöll han burskap i Lübeck³⁵ och 1332 i Stralsund³⁶. Då han i övrigt inte avlämnat några som helst spår i källorna i dessa städer får man förmoda, att det endast var formella burskap och att hans huvudsakliga verksamhet fortsattes att bedrivas från födelsestaden. Allrahelst som tydligtvis hustrun begravts där. oo(?) Fru *Vina*³⁷, som avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna³⁸. Barn(?):

Johannes: Född i Visby omkring 1320. Borgare där då han 1350 1/3 av påven erhöll rätten att utse en "förlösare", som i hans dödsstund skulle äga rätten att utdela syndernas förlåtelse³⁹.

Peter: Född i Visby omkring 1325. Präst i Lunds stift 1358⁴⁰.

NOTER

1) WSR 470. 2) Jmf Hs 771 pp 129, 280. 3) DS VI 5227. 4) LECUB II 468. 5) UBL III 456, DS VIII 6831, 6832. 6) UBL III 516. 7) UBL III 707. 8) MUB XVIII 10539. 9) MUB XIX 10844 A, B. 10) Hs 771 p 280. 11) UBL IV 644. 12) Die Novgoroder Schra V:1 s 126. 13) HR I 376, 376 § 26, 385. 14) HR II 77 § 9. 15) AGM II s 468. 16) LBM II 725, DS VIII 7001, Hs 771 p 280. 17) LBM II 725. 18) DS VIII 7001. 19) Hs 771 p 122. 20) Hs 771 p 280. 21) RevPzf II 1704. 22) HR III 380. 23) UBL IV 501. 24) HR IV 45, 47. 25) Jac-Q s 578. 26) B 99 p 63. 27) NStB I 603:2, 807:4, 889:4, 898:1, 934:4, 935:2. 28) NStB I 30:2 "Wernekinum de Attendorne". 29) NStB I 808:9 "Werneke Flandren". 30) NStB 889:4 "Wernerus de Atendorn et Johannes Vlandren". 31) NStB I 898:1 "Johannes Vlanderen et frater eius Wernerus". 32) NStB I 934:4 "Wernerus de Atendorn frater Johannis Vlanderen". 33) HPZ 94 "Wetzel de Valanderen". 34) HPZ 90 "Wetzel de Valanderen". 35) Civilitates 1321:113. 36) ÄSB 1225. 37) Möjligen en syster till Peter Raske i Stralsund. Jmf att denne borgade för maken då denne blev borgare i samma stad (ÄSB 1225). 38) B 99 p 64. 39) DS VI 5226. 40) RA pergbr 1358 9/3.